

FACULTY OF RURAL STUDIES

U.G.COURSES IN BACHELOR OF RURAL STUDIES- (BRS)

SEMESTER-II COURSE

S R. N o.	Course Code	Course Category	C	IM	EM	TM	Course Title
1	16070101020100	FND-3	3	30	70	100	Environmental Studies (2+1)
2	16070201020200	FND-4	3	30	70	100	English (3+0)
	16070201020300		3	30	70	100	Hindi (3+0)
3	16070301020400	CORE-3	3	30	70	100	1.Agronomy- (2+1)
	16070301020500		3	30	70	100	2.Ani.Husbandry- (2+1)
	16070301020600		3	30	70	100	3.Horti & Forestry- (2+1)
	16070301020700		3	30	77	100	4.Rural Extension- (2+1)
	16070301020800		3	30	70	100	5.Economics (3+0)
	16070301020900		3	30	70	100	6.Hindi- (3+0)
	16070301021000		3	30	70	100	7.English- (3+0)
	16070301021100		3	30	70	100	8.Gujarati- (3+0)
4	16070401021200	CORE -4	3	30	70	100	1.Agronomy- (2+1)
	16070401021300		3	30	70	100	2.Ani.Husbandry- (2+1)
	16070401021400		3	30	70	100	3.Horti & Forestry- (2+1)
	16070401021500		3	30	70	100	4.Rural Extension- (2+1)
	16070401021600		3	30	70	100	5.Economics- (3+0)
	16070401021700		3	30	70	100	6.Hindi- (3+0)
	16070401021800		3	30	70	100	7.English- (3+0)
	16070401021900		3	30	70	100	8.Gujarati- (3+0)
5	16070501022000	ELT – 5	3	30	70	100	1.Agronomy- (2+1)
	16070501022100		3	30	70	100	2.Ani.Husbandry- (2+1)
	16070501022200		3	30	70	100	3.Horti & Forestry- (2+1)
	16070501022300		3	30	70	100	4.Rural Extension- (2+1)
	16070501022400		3	30	70	100	5.Economics- (3+0)
	16070601022500	ELT – 6	3	30	70	100	1.Ag.Engineering (2+1)
	16070601022600		3	30	70	100	2. History of Indian culture(3+0)
	16070601022700		3	30	70	100	3. Social Psychology (3+0)
	16070601022800		3	30	70	100	4.Rural Development (3+0)
7	16070701022900	ELT – 7	3	30	70	100	1.Principles of Gandhian Thought (3+0)
	16070701023000		3	30	70	100	2.Health Science (2+1)
	16070701023100		3	30	70	100	3.Introduction to Philosophy (3+0)
	16070701023200		3	30	70	100	4.Farm Management (3+0)
8	16070801023300	ELT – 8	3	30	70	100	1.Gujarati (3+0)
	16070801023400		3	30	70	100	2.Ethics (3+0)
	16070801023500		3	30	70	100	3. Animal Breeding & Dairying (2+1)
	16070801023600		3	30	70	100	4.Rural Techonology-II (2+1)
	16070801023700		3	30	70	100	5.Hindi- (3+0)
	16070801023800		3	30	70	100	6.English- (3+0)

Faculty of Rural Studies

Name of Course	Sem.	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical/ viva marks	Ext. exam time duration
B.R.S.	II	Foundation - 3	16070101020100	Environmental Studies	2+1	30	50	20	2 Hrs

વિષય :- Environmental Studies

હેતુઓ :-

- (૧) વિદ્યાર્થીઓ પર્યાવરણના વૈશ્વિક પ્રશ્નોથી સભાન બને.
- (૨) વિદ્યાર્થીઓ પર્યાવરણના કાયદાઓથી જાગૃત બને.
- (૩) વિદ્યાર્થીઓ જળસંગ્રહની રીતો તેમજ ઘનકચરાના વ્યવસ્થાપન અંગે માહિતી મેળવે.
- (૪) વિદ્યાર્થીઓ કુદરતી આપત્તિનો સામનો કરવાની કાબેલિયત પ્રાપ્ત કરે.
- (૫) વિદ્યાર્થીઓ પર્યાવરણનું જતન અને સંવર્ધન કરતા શીખે.

અભ્યાસક્રમ :-

(કુલ ૧૦૦ %)

એકમ :- ૧

- પર્યાવરણના વૈશ્વિક પ્રશ્નો
- (૧) તેજાબી વર્ષા (એસિડ રેઈન)
અર્થ, સમીકરણ, તેજાબી વર્ષાની અસર
- (૨) ગ્રીન હાઉસ ઈફેક્ટ
અર્થ, સમજૂતી, ગ્રીન હાઉસ વાયુના પ્રકારો, અસરો
- (૩) ઓઝોન સ્તરમાં ક્ષતિ અથવા બાકોરા
અર્થ, સમજૂતી, સમીકરણ, ઓઝોન સ્તરની ક્ષતિની અસરો,
ઓઝોન સ્તર બચાવવા શું કરવું જોઈએ

(૩૦%)

એકમ :- ૨

- પર્યાવરણીય કાયદાઓ
- (૧) ધી એર એક્ટ
- (૨) ધી વોટર એક્ટ

(૧૦%)

એકમ :- ૩

- ઘનકચરાનું વ્યવસ્થાપન
- અર્થ, કારણો, અસર, નિયમન અને નિયંત્રણ, ઘનકચરામાં સુક્ષ્મજીવો

(૧૦%)

એકમ :- ૪

- કુદરતી આફતો
- કુદરતી આફતોના પ્રકારો
- (૧) ભૂકંપ / ધરતીકંપ :-
 - વ્યાખ્યાઓ : ભૂકંપ, એપીસેન્ટર, હાઈપોસેન્ટર આફ્ટરશોક, સીસ્મોગ્રાફ, સીસ્મોગ્રામ
 - ધરતીકંપના પ્રકારો :-
ટેકનોટીક અને નોન ટેકનોટીક
 - ભૂકંપ દરમ્યાન મનુષ્યના બચાવ માટેના સામાન્ય સૂચનો
- (૨) વાવાઝોડુ :-
ઉદ્ભવ, અસરો, બચાવના પગલા

(૨૫%)

- એકમ :- ૫ - વિકાસલક્ષી મુદાઓ (૨૫%)
- (૧) વોટરશેડ યોજના (જળ સ્ત્રાવ વિકાસ કાર્યક્રમ)
અર્થ, જળસંગ્રહની પદ્ધતિઓ, ફાયદાઓ
 - (૨) અસ્થાયી વિકાસથી સ્થાયી વિકાસ તરફ
 - (૩) સામાજિક વનીકરણ
 - (૪) ગુજરાતના પર્યાવરણીય પ્રશ્નો

• પ્રાયોગિક કાર્ય :-

- (૧) ચોરવાડ વિસ્તારમાં ઘટતી જતી નાગરવેલની ખેતીનો અભ્યાસ કરવો.
- (૨) વોટરશેડ યોજનાનો અભ્યાસ કરવો.
- (૩) વાયુ પ્રદુષણનો અભ્યાસ કરવો.

સંદર્ભ ગ્રંથો :-

(૧) પર્યાવરણ શાસ્ત્ર	-	બિપીનભાઈ જોષી
(૨) પર્યાવરણ અને ભૂકંપ ઈજનેરી	-	ડૉ. એમ. બી. ગોહિલ, અનિલ કે. પોપટ
(૩) પર્યાવરણ સાથી	-	રમેશ સાવલિયા
(૪) પર્યાવરણ	-	ડૉ. એમ. બી. ગોહિલ
(૫) પર્યાવરણ શિક્ષણ	-	પ્રા. પંકજભાઈ પરમાર (મીસ્ત્રી)

Faculty of Rural Studies

Name of Course	Sem.	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical/ viva marks	Ext. exam time duration
B.R.S.	II	Foundation - 4	16070201020200	English	3+0	30	70	--	2.5 Hrs

Title: Foundation Course in English

Objectives:

This course will offer the students of B.R.S. to the basic aspects of English and concepts of English Grammar.

To expose the students to the key concepts of different grammatical structures and forms.

To learn and understand the basics of grammar through various exercises.

To develop the proficiency over English grammar.

Text:-The TAMING OF THE SHREW- WILLAM SHAKESPEARE: Edited by
MACMILLAN PUBLICATION

Grammar and Composition:

Prefix/Suffix

Subject-verb agreement

Modal Auxiliaries

Translation of sentences

Coordinating conjunction

Letter-writing (social)

Course:	100%
Unit- 1 Teaching Points- Study of the prescribed text with questions/ short questions	20%
Unit-2 Reference to the contexts, 1 mark question, Training for brief presentation in the class, talking about different things of routine life, text reading in the class to develop spoken skill.	20%
Unit-3 Study of subject-verb agreement and prefix/suffix	20%
Unit-4 Study of Modal Auxiliaries.	20%
Unit-5 Study of Translation of sentences, conjunctions and letter writing.	20%

Recommended reading-

Murphy's English Grammar- Cambridge University Press

High School English Grammar- Wren & Martin

Faculty of Rural Studies

Name of Coarse	Semester	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical /viva marks	External exam time duration
B.R.S.	2	Foundation-4	1607020102300	Hindi	3+0	30	70	--	2.5 Hrs

Sub. :- Hindi

Marks - 100

- हेतु :-
- १ छात्र कृति का रसास्वाद करें ।
 - २ छात्र कृति का मूल्यांकन विश्लेषण करना सीखें ।
 - ३ छात्र भाषाज्ञान प्राप्त करें ।

इकाई :-	१ साहित्यकार का जीवन कवन	२०%
	२ प्रबन्धकाव्य के लक्षण	२०%
	३ व्याकरण	२०%
	४ असंदर्भ व्याख्या	१५%
	५ समग्र लक्ष्मी मूल्यांकन	२५%

पाठ्य विषय :- क पंचवटी (खंडकाव्य) - मैथिलीशरण गुप्त
साहित्य सदन, चिरगाँव, झाँसी

ख व्याकरण :

मुहावरे

अनुवाद

- संदर्भ ग्रंथ :
- १ मैथिलीशरण गुप्त : व्यक्तित्व और काव्य - डॉ. कमलाकान्त पाठक
 - २ मैथिलीशरण गुप्त : पुनर्मूल्यांकन - देवीशंकर अवस्थी, डॉ. नगेन्द्र
 - ३ मैथिलीशरण गुप्त : प्रासंगिकता के अंतःसूत्र - कृष्णदत्त पालीवाल

Faculty of Rural Studies

Name of Course	Sem.	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical/ viva marks	Ext. exam time duration
B.R.S.	II	CORE -3	16070301020400	Agronomy	2+1	30	50	20	2 Hrs

Subject: Agricultural Science

Objectives:

1. To aware the students about plant diseases
2. To introduce the students about the causes, infection and symptoms of diseases in plants.
3. To inform the students about detailed control measures of plant diseases.
4. To aware the students about weed and weed control.

Theory:

Unit-1 Introduction and definition of plant diseases: (30%)

- 1.1 Causes of plant diseases.
- 1.2 Disease infection in plant and relation between Cause-host-climate
- 1.3 Classification of plant diseases on the basis of occurrence
- 1.4 Dispersal of plant diseases
- 1.5 Introductory study of Bacteria, Fungi and Viruses which causes diseases in plants.

Unit-2 Study of symptoms of plant diseases. (20%)

Unit-3 Principles of plant diseases control and control measures. (20%)

Unit-4 Types of fungicides and its classification. (10%)

Unit-5 Study of weeds. (20%)

- 1.1 Definition and classification of weed
- 1.2 De-merits of weed
- 1.3 Uses of weed
- 1.4 Dispersal of Weed
- 1.5 Weed Control

Practical:-

1. Structural study of Bacteria, Fungi and Viruses
2. Preparation of Bordeaux mixture and Bordeaux Paste
3. Rodent Control.
4. Methods of seed treatment affected by disease agents
5. Visit to farmers' field to identify weed and diseases symptoms

References:

1. Plant Disease (6th edition)
-R.S.Singh
2. Disease of crop plant in India
-G. Rangaswami
3. Principles and procedures of plant protection (3rd Edition)
- S. B. Chattopadhyay
4. Introduction to principles of plant pathology (3rd Edition)
- R. S. Singh
5. Sampurna Pak Sanrakshan Part-II (Gujarati Edition)
- Babubhai Avarani

Faculty of Rural Studies

Name of Course	Sem.	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical/ viva marks	Ext. exam time duration
B.R.S.	II	CORE -3	16070301020500	Animal Husbandry	2+1	30	50	20	2 Hrs

Subject: Agricultural Science

Objectives:

1. To aware the students about plant diseases
2. To introduce the students about the causes, infection and symptoms of diseases in plants.
3. To inform the students about detailed control measures of plant diseases.
4. To aware the students about weed and weed control.

Theory:

Unit-1 Introduction and definition of plant diseases: (30%)

- 1.1 Causes of plant diseases.
- 1.2 Disease infection in plant and relation between Cause-host-climate
- 1.3 Classification of plant diseases on the basis of occurrence
- 1.4 Dispersal of plant diseases
- 1.5 Introductory study of Bacteria, Fungi and Viruses which causes diseases in plants.

Unit-2 Study of symptoms of plant diseases. (20%)

Unit-3 Principles of plant diseases control and control measures. (20%)

Unit-4 Types of fungicides and its classification. (10%)

Unit-5 Study of weeds. (20%)

- 5.1 Definition and classification of weed
- 5.2 De-merits of weed
- 5.3 Uses of weed
- 5.4 Dispersal of Weed
- 5.5 Weed Control

Practical:-

- 1 Structural study of Bacteria, Fungi and Viruses
- 2 Preparation of Bordeaux mixture and Bordeaux Paste
- 3 Rodent Control.
- 4 Methods of seed treatment affected by disease agents
- 5 Visit to farmers' field to identify weed and diseases symptoms

References:

1. Plant Disease (6th edition)
-R.S.Singh
2. Disease of crop plant in India
-G. Rangaswami
3. Principles and procedures of plant protection (3rd Edition)
- S. B. Chattopadhyay
4. Introduction to principles of plant pathology (3rd Edition)
- R. S. Singh
5. Sampurna Pak Sanrakshan Part-II (Gujarati Edition)
- Babubhai Avarani

Faculty of Rural Studies

Name of Course	Sem.	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical/ viva marks	Ext. exam time duration
B.R.S.	II	CORE -3	16070301020600	Horticulture & Forestry	2+1	30	50	20	2 Hrs

Subject: Agricultural Science

Objectives:

1. To aware the students about plant diseases
2. To introduce the students about the causes, infection and symptoms of diseases in plants.
3. To inform the students about detailed control measures of plant diseases.
4. To aware the students about weed and weed control.

Theory:

Unit-1 Introduction and definition of plant diseases: (30%)

- 1.1 Causes of plant diseases.
- 1.2 Disease infection in plant and relation between Cause-host-climate
- 1.3 Classification of plant diseases on the basis of occurrence
- 1.4 Dispersal of plant diseases
- 1.5 Introductory study of Bacteria, Fungi and Viruses which causes diseases in plants.

Unit-2 Study of symptoms of plant diseases. (20%)

Unit-3 Principles of plant diseases control and control measures. (20%)

Unit-4 Types of fungicides and its classification. (10%)

Unit-5 Study of weeds. (20%)

- 5.1 Definition and classification of weed
- 5.2 De-merits of weed
- 5.3 Uses of weed
- 5.4 Dispersal of Weed
- 5.5 Weed Control

Practical:-

- 1 Structural study of Bacteria, Fungi and Viruses
- 2 Preparation of Bordeaux mixture and Bordeaux Paste
- 3 Rodent Control.
- 4 Methods of seed treatment affected by disease agents
- 5 Visit to farmers' field to identify weed and diseases symptoms

References:

1. Plant Disease (6th edition)
-R.S.Singh
2. Disease of crop plant in India
-G. Rangaswami
3. Principles and procedures of plant protection (3rd Edition)
- S. B. Chattopadhyay
4. Introduction to principles of plant pathology (3rd Edition)
- R. S. Singh
5. Sampurna Pak Sanrakshan Part-II (Gujarati Edition)
- Babubhai Avarani

Faculty of Rural Studies

Name of Course	Sem.	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical/ viva marks	Ext. exam time duration
B.R.S.	II	CORE -3	16070301020700	Rural Extension	2+1	30	50	20	2 Hrs

Subject: Agricultural Science

Objectives:

1. To aware the students about plant diseases
2. To introduce the students about the causes, infection and symptoms of diseases in plants.
3. To inform the students about detailed control measures of plant diseases.
4. To aware the students about weed and weed control.

Theory:

Unit-1 Introduction and definition of plant diseases: (30%)

- 1.1 Causes of plant diseases.
- 1.2 Disease infection in plant and relation between Cause-host-climate
- 1.3 Classification of plant diseases on the basis of occurrence
- 1.4 Dispersal of plant diseases
- 1.5 Introductory study of Bacteria, Fungi and Viruses which causes diseases in plants.

Unit-2 Study of symptoms of plant diseases. (20%)

Unit-3 Principles of plant diseases control and control measures. (20%)

Unit-4 Types of fungicides and its classification. (10%)

Unit-5 Study of weeds. (20%)

- 5.1 Definition and classification of weed
- 5.2 De-merits of weed
- 5.3 Uses of weed
- 5.4 Dispersal of Weed
- 5.5 Weed Control

Practical:-

- 1 Structural study of Bacteria, Fungi and Viruses
- 2 Preparation of Bordeaux mixture and Bordeaux Paste
- 3 Rodent Control.
- 4 Methods of seed treatment affected by disease agents
- 5 Visit to farmers' field to identify weed and diseases symptoms

References:

1. Plant Disease (6th edition)
-R.S.Singh
2. Disease of crop plant in India
-G. Rangaswami
3. Principles and procedures of plant protection (3rd Edition)
- S. B. Chattopadhyay
4. Introduction to principles of plant pathology (3rd Edition)
- R. S. Singh
5. Sampurna Pak Sanrakshan Part-II (Gujarati Edition)
- Babubhai Avarani

Faculty of Rural Studies

Name of Course	Sem.	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical/ viva marks	Ext. exam time duration
B.R.S.	II	CORE -3	16070301020800	Economics	3+0	30	70	--	2.5 Hrs

Subject: Principles of Economics-II

Objectives :-

1. To know about the process of price-determination
2. To get knowledge about cost and theory of production
3. To provide different information of market structure
4. To understand the theory of Distribution

Theory : (100%)

Unit : 1 Theory of production : Meaning of production, input – output Relations, laws of Returns. (15%)

Unit : 2 Cost Concepts : Fix and variable cost, Average and Marginal cost. (10%)

Unit : 3 Marginal Productivity theory of Distribution. (10%)

Unit : 4 Rent : Meaning, Regarding theory of rent, Modern theory of rent, Quasi rent.
Profit : Meaning, Theories of Profit. (35%)

Unit : 5 Interest : Meaning, Types, factors effecting, interest rate
Wage : Meaning, Type, Affecting factors to real wages, Wage theories – demand of supply theory, Collecting Bargaining theory (30%)

References :-

1. D. A. Costa G. C. – Production, Price and Distribution.
2. Backhouse – A history of morden Economic theory.
3. Boumol W. J. – Economic theory of operational analysis
4. M. L. Sheth – Principles of Economics
5. H. Ahuja – Advance Economics theory – S. Chand of Co. Delhi

Faculty of Rural Studies

Name of Coarse	Semester	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical /viva marks	External exam time duration
B.R.S.	2	Core-3	16070301020900	Hindi	3+0	30	70	--	2.5 Hrs

Sub. :- Hindi

Marks - 100

- हेतु :-
- १ छात्र कहानियों का आस्वादन करें ।
 - २ छात्र कहानियों का मूल्यांकन विश्लेषण करना सीखें ।
 - ३ छात्र भाषाज्ञान प्राप्त करें ।

इकाई :-

१ कहानीकार का जीवन कवन	२०%
२ तात्विक मूल्यांकन	२०%
३ चारित्रिक विशेषताएँ	२०%
४ संसंदर्भ व्याख्याएँ	१५%
५ समग्रलक्ष्मी मूल्यांकन	२५%

पाठ्य विषय :- कहानी कुंज - डॉ. उमाकान्त शास्त्री
जयभारती प्रकाशन, इलाहाबाद-3

- पाठ्य कहानियाँ :
- १ सद्गति - प्रेमचंद
 - २ दुखवा में कासें कहुँ मोरी सजनी - चतुरसेन शास्त्री
 - ३ निंदिया लागी - भगवतीप्रसाद वाजपेयी
 - ४ परदा - यशपाल
 - ५ अपना अपना भाग्य - जैनेन्द्रकुमार
 - ६ ब्रह्मराक्षस का शिष्य - गजानन माधव मुक्तिबोध
 - ७ बू - अमृता प्रीतम

- संदर्भ ग्रंथ :-
- १ प्रेमचंद की कहानियों का प्रवृत्तिमूलक अध्ययन - डॉ. रामानुज उपाध्याय
 - २ नई कहानि संदर्भ और प्रवृत्ति : देवीशंकर अवस्थी
 - ३ कुछ कहानियाँ : कुछ विचार - विश्वनाथ त्रिपाठी

Faculty of Rural Studies

Name of Course	Sem.	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical/ viva marks	Ext. exam time duration
B.R.S.	II	CORE -3	16070301021000	English	3+0	30	70	--	2.5 Hrs

Title: - Core Course in English-3

Objectives:

1. To introduce the students to the broad subject area and to acquire knowledge of a particular area.
2. To acquire the knowledge of history of English Literature from 1400 to 1660.
3. To understand the socio-political and literary context of the said era.
4. To introduce the students to dramatic form, thematic concerns and the connection of the text with the said age.

Form: Comedy, Renaissance Age

TEXT: TWELFTH NIGHTS- WILLIAM SHAKESPEARE (PLAY)

Course	100%
Unit- 1 Study of History- Elizabethan Age, Dramatic design, importance of chorus	20%
Unit- 2 Study of History-Renaissance Age	20%
Unit- 3 Study of History- Comedy of Hum ours, comedy of manners	20%
Unit -4 Study- Twelfth Nights- William Shakespeare (play)	20%
Unit -5 Critical appreciation of the play, thematic concerns	20%

Recommended reading:

A Critical History of English Literature- David Daiches

History of English Literature- Mundra

Faculty of Rural Studies

Name of Course	Sem.	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical/ viva marks	Ext. exam time duration
B.R.S.	II	CORE -3	16070301021100	Gujrati	3+0	30	70	--	2.5 Hrs

વિષય :- કૃતિ અભ્યાસ (પદ્ય)

કૃતિ :- ' આજ અંધાર ખુશ્બો ભર્યા લાગતો ' (પ્રહલાદ પારેખના કાવ્યો) સંપાદક. ડો. વિનોદ જોશી પ્ર.આ . - ૨૦૦૨ - દ્રિ.આ - ૨૦૦૯ પ્રકાશન - ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી ગાંધીનગર.

હેતુ :- (૧) ગાંધીયુગ - અનુગાંધીયુગને જોડતા કવિની કવિતાથી વિદ્યાર્થીઓ અવગત થાય.
(૨) વિદ્યાર્થીઓ કાવ્યનો આસ્વાદ માણે.
(૩) વિદ્યાર્થીઓ કાવ્યપઠન, કાવ્યગાન થી માહિતગાર થાય.
(૪) વિદ્યાર્થીઓ છંદ - અંલકારની સમજ કેળવે.

એકમ :- ૧. સર્જકનું જીવન - કવન (15%)

એકમ :- ૨. કૃતિનું સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન (40%)

એકમ :- ૩. કાવ્યનો સ્વરૂપ ગત અભ્યાસ (20%)

એકમ :- ૪. કાવ્યનો વિષયગત અભ્યાસ (15%)

એકમ :- ૫. કાવ્ય કૃતિની સમીક્ષા (10%)

અભ્યાસ ક્રમના નિયત કાવ્યો :-

(૧) આજ (૨) અમે અંધારું શણગાર્યું (૩) દિલડાની વાત (૪) જુઈ (૫) થાય છે થેઈથેઈ કાર (૬) એકલું (૭) અંધ (૮) આપણે ભરોસે (૯) બારીબહાર (૧૦) બનાવટી ફુલોને (૧૧) ચાંદરણા (૧૨) આઠમ - ચાંદની (૧૩) સુર્યોદય (૧૪) ઘેરૈયા (૧૫) અવધૂત (૧૬) વિદાય (૧૭) અબોલડા (૧૮) વાતો (૧૯) ઘાસ અને હું (૨૦) છેલ્લી પુજા

સંદર્ભગ્રંથ સુચિ :-

(૧) ' નુતન કવિતાની નાન્દી ' લેખ; જ્ઞાન ગંગોત્રી ગ્રંથ શ્રેણી ૧૦, પૃ. ૫૧ - ૫૨ - મુલ્યાંકનો - ઉશનસ
(૨) આધુનીક કવિતામાં ભાષાકર્મ (૧૯૮૩) - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
(૩) આંતર દર્શન ; (પુરોવચન) બારીબહાર (૧૯૪૦) પૃ ૯ - ૩૭ - ઉમાશંકર જોષી
(૪) ' બારીબહાર ' વિશે - સન્નિધાન પુસ્તક - ૭ - વિનોદ જોષી
(૫) નેહના વેલાનો કવિ - લેખ - સમિધ : ૨ (સં સુરેશદલાલ) પૃ - ૩૨૪ - ૩૩૬ - તરુલતા મહેતા
(૬) "આજ અંધાર ખુશ્બો ભર્યા લાગતો" (પ્રહલાદ પારેખના કાવ્યો) સંપાદક - ડો. વિનોદ જોશી

Faculty of Rural Studies

Name of Course	Sem.	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical/ viva marks	Ext. exam time duration
B.R.S.	II	CORE -4	16070401021200	Agronomy	2+1	30	50	20	2 Hrs

Title: Crop production

Objectives:-

1. To aware the students about classification, scientific name and economic importance of the field crops.
2. The students can know about the detail scientific agronomic practices to raise the major field crops.
3. The students can know the inputs requirements for the minor field crops for the maximization of the field of the minor crops.

Unit :- 1 Classification of field crop. 5 %

Unit :- 2 Family English and scientific name of field crop. 10 %

Unit :- 3 Improved and hybrid varieties of field crop like ground nut, castor, wheat, paddy, cotton, sugarcane, pegion pea, chick pea. 10 %

Unit :- 4 Study of cultivation practices of following Major crops with reference of their distribution, Economics importance, history soil and climatic requirement, agronomic requirement via. Soil preparation to her vesting and threshing. Improved varieties, production potential, pests and diseases. 50 %

4.1 Oil seed crops.

1. Groundnut.
2. Cashton.

4.2 Grain crops.

1. Wheat.
2. Paddy.

4.3 Commercial crops.

1. cotton.
2. sugarcane.

4.4 Pulse crop

1. Pigeon pea.
2. Chick pea (Horse grams).

Unit :- 5 Tabular information in short about Agronomics Requirements for the following crops. 25 %

- 5.1 Oil seed crop.
1. Sunflower.
 2. Sesamum.
 3. Mustard.
- 5.2 Grain crop.
1. Bajara.
 2. Maize.
 3. Jowar.
- 5.3 Commercial crops.
1. Tobacco.
 2. Potato.
- 5.4 Pulse crops.
1. Black gram.
 2. Green gram.
 3. Soyabean.
 4. Peas.

Practical

- (1) methods of seed treatment of different field crop
- (2) classification of field crop
- (3) preparation and calculation of spray solution for crop protection
- (4) identification of seed samples
- (5) visit to crop museum.

References :-

1. "JaminVyavastha&pakUtpadan (Guj. Ed.)
- Dr. A. S. Patel & Dr. R. S. Joshi.
2. "KrushiPragati"
- Dr. IshwarbhaiChaturbhai Patel.
3. Fundamentals of Agronomy.
- Gopal Chandra De.
4. "Pak UtpadanVigyan"
- BabubhaiAvarani.
5. "JaminVigyan&JaminVyavastha"
- BabubhaiAvarani.

Faculty of Rural Studies

Name of Course	Sem.	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical/ viva marks	Ext. exam time duration
B.R.S.	II	CORE -4	16070401021300	Animal Husbandry	2+1	30	50	20	2 Hrs

Title: – Animal Management

Marks: 100

Objectives:

- (1) To know management & skills.
- (2) To understand the animal economics and milk production cost.
- (3) To study different form registers.
- (4) To performs various methods like dehorning, castration & branding.
- (5) To learn how to judge the age of animals.
- (6) To understand importance and methods of vaccination.

Theory:

Unit: 1 What is management? Details study of animal Management - Function of a manager and good and bad characters of a manager	25%
Unit: 2 Economics of animal husbandry business - Judging the age of animals: importance and Methods	25%
Unit: 3 Record keeping: its importance and detail Study of different registers	15%
Unit: 4 Dehorning and castration: importance and methods	15%
Unit: 5 Identification marks: its importance and methods -Vaccination schedule in dairy animal: Importance & methods of vaccination	20%

Practical:

- (1) To observe daily routine of a dairy farm
- (2) To study records of a dairy farm
- (3) To Study method of castration and dehorning procedure in a calf.
- (4) To study modern technology in identification animals
- (5) To study vaccination methods and precautions

Note: Each practical carries equal weight and marks.

Reference:

1. PashuVyavastha: Arun D. Dave, University GranthNirman Board, Ahmedabad.
2. VyavaharuGopalan: KrushnalalShukal, University GranthNirman Board, Ahmedabad
3. “Godarshan” A monthly Gujarati Magazine Dept. of A.H., Gujarat State, Gandhinagar
4. A Text Book of Animal Husbandry: G.C. Banerjee; Oxford & IBH Publishing Co. Pvt. Ltd., New Delhi.
5. A Hand Book of Animal Husbandry: By ICAR, New Delhi

Faculty of Rural Studies

Name of Course	Sem.	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical/ viva marks	Ext. exam time duration
B.R.S.	II	CORE -4	16070401021400	Horticulture & Forestry	2+1	30	50	20	2 Hrs

Title: Principles of Horticulture

Objectives:-

- (i) student aware with fundamental principles of horticulture science
- (ii) Student gets theoretical as well as practical knowledge of horticulture science so useful in progressive farming.
- (iii) Create self - employment source.

Theory:-

(100%)

Unit:- 1. Planning of orchard

(20%)

- (i) Selection of place (ii) Climate (iii) Soil (iv) water
- (v) Fruit crop (vi) seedling (vii) Economical facility
- (viii) Preparation of land (ix) Supervision (x) Facility of labour

Unit:- 2. Major fruit crops of Gujarat state

(25%)

- (i) Mango (ii) Banana (iii) Sapota (iv) Coconut (v) Papaya (vi) guava (vii) pomegranate
- (viii) Date palm (ix) custard apple (x) citrus (xi) Amla (xii) Ber - introductory information in tabular form (English name, Botanical name, family, variety, propagation method, sowing distance, production.)

Unit:- 3. Planting

(10%)

- (i) Care taken at time of planting
- (ii) Different planting method like square, rectangular, triangle, etc.

Unit:- 4. Importance of nutrients in plant (In brief)

(20%)

- (i) Primary nutrients - N, P, K (trade name & percent of nutrient in fertilizer)
- (ii) Secondary nutrients - Mg, Ca, S
- (iii) Micro nutrients - Fe, mn, B, zn, Cn, Mo, Cl

Unit:- 5. Vegetable crops

(25%)

- (i) Potato (ii) Tomato (iii) Capsicum (iv) Brinjal (v) Okra (vi) Onion (vii) Garlic
- (viii) cabbage (ix) Cauliflower (x) Water melon (xi) Bottle gourd (xii) Cluster bean
- (xiii) Coriander (xiv) spinch (xv) turmeric - introductory information in tabular form (English name, Botanical name, family, variety, sowing method, sowing distance, production.)

Practical

- (i) Visit to a fertilizer depot and collect information about fertilizer name percent of nutrient, price etc.
- (ii) Potting
- (iii) Method of raising of seedling in bed
- (v) Recommended dose of nutrient in fruit crop and calculation of fertilizer dose

References

- (૧) ફળ અને ફુલ પાકોની ખેતી
સરદાર સ્મૃતિ કેન્દ્ર - જુનાગઢ કૃષિ યુનિવર્સિટી - જુનાગઢ.
- (૨) ફળ વિશેષાંક
કૃષિગોવિદ્યા - આણંદ.
- (૩) શાકભાજી વિજ્ઞાન
સરદાર સ્મૃતિ કેન્દ્ર - જુનાગઢ કૃષિ યુનિવર્સિટી - જુનાગઢ.

Faculty of Rural Studies

Name of Course	Sem.	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical/ viva marks	Ext. exam time duration
B.R.S.	II	CORE -4	16070401021500	Rural Extension	2+1	30	50	20	2 Hrs

વિષય :- વિસ્તરણ પરિચય - ૨

હેતુઓ :-

- (૧) વિસ્તરણ કાર્ય અને શિક્ષણ વચ્ચેનો સંબંધ જાણે / સમજે.
- (૨) વિસ્તરણ કાર્યક્રમને એક જીવંત મીડિયા તરીકે જાણે / સમજે.
- (૩) વિસ્તરણ કાર્યને એક શિક્ષણ પ્રક્રિયા તરીકે જાણે / સમજે.
- (૪) વિસ્તરણ કાર્યકર્તાની સમગ્ર ભૂમિકા તરીકે વિદ્યાર્થી પોતે પોતાને તૈયાર કરે.

અભ્યાસક્રમ :-

(કુલ ૧૦૦ %)

એકમ :- ૧ વિસ્તરણ કાર્યમાં કાર્યકર્તાની જરૂરિયાત, મહત્વ અને તેની સમગ્ર વિભાવના.

(૨૦%)

એકમ :- ૨ વિસ્તરણ કાર્ય માટે વિસ્તરણ કાર્યકર્તાનું કાર્યક્ષેત્ર તેના કાર્યો અને તેની ભૂમિકાઓ.

(૨૦%)

એકમ :- ૩ વિસ્તરણ કાર્ય માટે વિસ્તરણ કાર્યકર્તાના ગુણો અને ફરજો, અને કાર્યકર્તાએ રાખવાની સાવધાની.

(૨૦%)

એકમ :- ૪ વિસ્તરણ કાર્યમાં વિસ્તરણ કાર્યકર્તા માટેની તાલીમ અને તેનું મહત્વ અને જરૂરિયાત.

(૨૦%)

એકમ :- ૫ વિસ્તરણ કાર્યમાં વિસ્તરણ સંગઠન અને તાલીમમાં ગહનતા.

(૨૦%)

પ્રાયોગિક કાર્ય :-

- (૧) સમાચાર પત્રોનો ઉપયોગ અને તેની અસર તપાસવી.
- (૨) ટી. વી. માં આપતાં ગ્રામ વિકાસને લગતા કાર્યક્રમની અસર તપાસવી.
- (૩) વિસ્તરણ કાર્ય કરવામાં આવતાં વિધનો તપાસવા.

સંદર્ભ ગ્રંથો :-

- (૧) વિસ્તરણ શિક્ષણના મૂળ તત્વો - લે. ધીરજ ઘકાન
- (૨) સામૂહાયિક વિકાસ અને કૃષિ વિસ્તરણ - લે. બાબુભાઈ અવરાણી
- (૩) કૃષિ વિસ્તરણ શિક્ષણ - લે. બાબુભાઈ અવરાણી
- (૪) ભારતમાં ગ્રામ વિકાસ - લે. બાબુભાઈ અવરાણી
- (૫) ગ્રામ વિકાસ - લે. બાબુભાઈ અવરાણી

Faculty of Rural Studies

Name of Course	Sem.	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical/ viva marks	Ext. exam time duration
B.R.S.	II	CORE -4	16070401021600	Economics	3+0	30	70	--	2.5 Hrs

Title :- Indian Rural Economy-II

Objectives :-

1. To know about Rural Economic Problems of Policies
2. To provide useful information about – current affairs
3. To know about rural major issues like that poverty, unemployment, Economics Disparities etc.
4. Provide solution of above major issues

Theory : (100%)

Unit : 1 Agriculture Labour – Meaning, Present – Position, Problems, causes of the poor Economic Condition , measures (20%)

Unit : 2 Rural unemployment – meaning, types, causes ,measures to reduce unemployment. (20%)

Unit : 3 Rural Poverty : Nature, Present – state of poverty in India. Causes of poverty, Measures to alleviate poverty in India. (20%)

Unit : 4 Government Approchies : Major poverty Alleviation and Employment Generation programme. (20%)

Unit : 5 MGNREGA – Act, Main regularities of NREGA, its implementation, Evalnation and impact of the NREGA. Achievements, failures and Suggestions of NREGA (20%)

References :-

1. Sundharam I. S. – Rural Development
2. Bhagavati J. & P. Desai – India planning for Industrialization
3. Vasant Desai – Fundamentals of Rural Development
4. ડૉ. ભાષ્કર જોષી - ભારતનું કૃષિક્ષેત્ર - વિકાસ અને પડકારો - યુનિ. ગ્રંથનિ. બોર્ડ
5. A. N. Agrawal – Indian Economy – 2012 Edition
6. World Development Report - 2012
7. Jagdish N. Bhagwati – Economic of Under Development Countoies

Faculty of Rural Studies

Name of Coarse	Semester	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical /viva marks	External exam time duration
B.R.S.	2	Core-4	16070401021700	Hindi	3+0	30	70	--	2.5 Hrs

Sub. :- Hindi

Marks - 100

- हेतु :-
- १ छात्र उपन्यास का आस्वादन करें ।
 - २ छात्र उपन्यास का मूल्यांकन विश्लेषण करना सीखें ।
 - ३ छात्र भाषाज्ञान प्राप्त करें ।

इकाई :-

१ साहित्यकार का जीवन कवन	२०%
२ उपन्यास का उद्भव विकास	२०%
३ पात्रों की चारित्रिक विशेषताएँ	२०%
४ असंदर्भ व्याख्या	१५%
५ समग्र लक्ष्मी मूल्यांकन	२५%

पाठ्य विषय :- गंगामैया - भैरवप्रसाद गुप्त

- पाठ्य कहानियाँ :
- १ उपन्यास स्वरूप और संवेदना - राजेन्द्र यादव
 - २ हिन्दी उपन्यास उद्भव और विकास - हजारीप्रसाद द्विवेदी
 - ३ साहित्यिक निबंध - राजनाथ शर्मा
 - ४ उपन्यासकार कमलेश्वर : संवेदना और शिल्प - डॉ. देशाणी महेन्द्रकुमार

Faculty of Rural Studies

Name of Course	Sem.	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical/ viva marks	Ext. exam time duration
B.R.S.	II	CORE -4	16070401021800	English	3+0	30	70	--	2.5 Hrs

Title: Core Course in English - 4

Objectives:

1. To introduce the students to the broad subject area and to acquire knowledge of a particular area.
2. To acquire the knowledge of history of English Poetry especially from Elizabethan Age to Neo-Classical Age.
3. To understand the socio-political and literary context of the said era.
4. To introduce the students to dramatic form, thematic concerns and the connection of the text with the said age.

Form: Poetry, Study of History - Elizabethan Age to Neo-Classical Age

TEXT: SAMSON AGONISTES- JOHN MILTON

Course	100%
Unit-1 Study of the characteristics of Age of Milton.	20%
Unit-2 Critical appreciation of the poem- Samson Agonistes	20%
Unit-3 Critical notes, reference to the contexts and thematic concerns	20%
Unit-4 Study of history- John Donne	20%
Unit-5 Study of history- Marlowe	20%

Recommended reading:

A Critical History of English Literature- David Daiches

History of English Literature- Mundra

Faculty of Rural Studies

Name of Course	Sem.	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical/ viva marks	Ext. exam time duration
B.R.S.	II	CORE -4	16070401021900	Gujarati	3+0	30	70	--	2.5 Hrs

વિષય :- ' પરમ્પરા પરક વાર્તાઓ ' સંપાદક - રાધેશ્યામ શર્મા પ્રકાશક આ - ૨૦૦૬ , ચતુર્થ આ.

૨૦૦૮ પ્રકાશન : પાર્શ્વ પ્રકાશન

હેતુ :-

- (૧) વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી સાહિત્યની પ્રશિષ્ટ નવલિકાઓથી માહિતગાર થાય.
- (૨) વિદ્યાર્થીઓ નવલિકાઓનું મહત્વસમજે.
- (૩) વિદ્યાર્થીઓમાં વાચનની ટેવ વિકસે.

એકમ :- ૧. સં - રાધેશ્યામ શર્માનું જીવન કવન (10%)

એકમ :- ૨. નવલિકા સ્વરૂપ - નવલિકા અને લઘુનવલ (15%)

એકમ :- ૩. નવલિકા સંગ્રહનું સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન (40%)

એકમ :- ૪. વાર્તા સમીક્ષા : (ગોવાલણી, સ્ત્રીહૃદય, મુકુન્દરાય, ગુજરીની ગોદડી, માને ખોળે, પ્રતિકાર, લોહિનું ટિપું, લોહીની સગાઈ) (20%)

એકમ :- ૫. નવલિકા સંગ્રહનું વિષય વૈવિધ્ય (ગ્રામજીવનની, માતૃભાવની, દામ્પત્યભાવની, મનોવૈજ્ઞાનિક વાર્તાઓ) (15%)

સંદર્ભગ્રંથ સુચિ :-

- (૧) સાહિત્ય સ્વરૂપો - કુંજવિહારી મહેતા, પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત
- (૨) ટૂંકીવાર્તા - વિજયશાસ્ત્રી ;ચંદ્રમૌલીપ્રકાશન (અરૂણોદય પ્ર.કા.) અમદાવાદ; ૧૯૮૪
- (૩) ટૂંકીવાર્તા અને ગુજરાતી ટૂંકી વાર્તા જયંત કોઠારી, ગુર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય, અમદાવાદ
- (૪) ટૂંકીવાર્તા (સાહિત્ય અને સ્વરૂપ) ડો.જયંતપાઠક અને પ્રો.રમેશ શુક્લ; પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત પ્ર.આ . ૧૯૬૭
- (૫) ટૂંકીવાર્તાની કળા મીમાંસા - કિશોર જાદવ, આર.આર.શેઠ કંપની અમદાવાદ પ્ર.આ. ૧૯૮૬
- (૬) ટૂંકીવાર્તા : કલા સ્વરૂપ અને વિકાસ - પ્રા નારાણભાઈ પટેલ અને એચ.જ. પટેલ; ગજનન પુસ્તકાલય સુરત; પ્ર.આ ૧૯૬૧
- (૭) ટૂંકીવાર્તામાં કથન કેન્દ્ર - શરીફ વીજળીવાળા; પ્રકા. પોતે; વિક્રેતા ઈમેજ પબ્લિકેશન,અમદાવાદ તથા સંવાદ પ્રકાશન, વડોદરા;પ્ર.આ ૨૦૦૦

Faculty of Rural Studies

Name of Course	Sem.	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical/ viva marks	Ext. exam time duration
B.R.S.	II	ELT-5	16070501022000	Agronomy	2+1	30	50	20	2 Hrs

Title: Crop production

Objectives:-

1. To aware the students about classification, scientific name and economic importance of the field crops.
2. The students can know about the detail scientific agronomic practices to raise the major field crops.
3. The students can know the inputs requirements for the minor field crops for the maximization of the field of the minor crops.

Unit :- 1 Classification of field crop. 5 %

Unit :- 2 Family English and scientific name of field crop. 10 %

Unit :- 3 Improved and hybrid varieties of field crop like ground nut, castor, wheat, paddy, cotton, sugarcane, pigeon pea, chick pea. 10 %

Unit :- 4 Study of cultivation practices of following Major crops with reference of their distribution, Economics importance, history soil and climatic requirement, agronomic requirement via. Soil preparation to her vesting and threshing. Improved varieties, production potential, pests and diseases. 50 %

4.1 Oil seed crops.

1. Groundnut.
2. Cashton.

4.2 Grain crops.

1. Wheat.
2. Paddy.

4.3 Commercial crops.

1. cotton.
2. sugarcane.

4.4 Pulse crop

1. Pigeon pea.
2. Chick pea (Horse grams).

Unit :- 5 Tabular information in short about Agronomics Requirements for the following crops. 25 %

- 5.1 Oil seed crop.
1. Sunflower.
 2. Sesamum.
 3. Mustard.
- 5.2 Grain crop.
1. Bajara.
 2. Maize.
 3. Jowar.
- 5.3 Commercial crops.
1. Tobacco.
 2. Potato.
- 5.4 Pulse crops.
1. Black gram.
 2. Green gram.
 3. Soyabean.
 4. Peas.

Practical

- (6) methods of seed treatment of different field crop
- (7) classification of field crop
- (8) preparation and calculation of spray solution for crop protection
- (9) identification of seed samples
- (10) visit to crop museum.

References :-

1. "JaminVyavastha&pakUtpadan (Guj. Ed.)
- Dr. A. S. Patel & Dr. R. S. Joshi.
2. "KrushiPragati"
- Dr. IshwarbhaiChaturbhai Patel.
3. Fundamentals of Agronomy.
- Gopal Chandra De.
4. "Pak UtpadanVigyan"
- BabubhaiAvarani.
5. "JaminVigyan&JaminVyavastha"
- BabubhaiAvarani.

Faculty of Rural Studies

Name of Course	Sem.	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical/ viva marks	Ext. exam time duration
B.R.S.	II	ELT-5	16070501022100	Animal Husbandry	2+1	30	50	20	2 Hrs

Title: – Animal Management

Marks: 100

Objectives:

1. To know management & skills.
2. To understand the animal economics and milk production cost.
3. To study different form registers.
4. To performs various methods like dehorning, castration & branding.
5. To learn how to judge the age of animals.
6. To understand importance and methods of vaccination.

Theory:

Unit: 1	What is management? Details study of animal Management - Function of a manager and good and bad characters of a manager	25%
Unit: 2	Economics of animal husbandry business - Judging the age of animals: importance and Methods	25%
Unit: 3	Record keeping: its importance and detail Study of different registers	15%
Unit: 4	Dehorning and castration: importance and methods	15%
Unit: 5	Identification marks: its importance and methods -Vaccination schedule in dairy animal: Importance & methods of vaccination	20%

Practical:

- (1) To observe daily routine of a dairy farm
- (2) To study records of a dairy farm
- (3) To Study method of castration and dehorning procedure in a calf.
- (4) To study modern technology in identification animals
- (5) To study vaccination methods and precautions

Note: Each practical carries equal weight and marks.

Reference:

1. PashuVyavastha: Arun D. Dave, University GranthNirman Board, Ahmedabad.
2. VyavaharuGopalan: KrushnalalShukal, University GranthNirman Board, Ahmedabad
3. “Godarshan” A monthly Gujarati Magazine Dept. of A.H., Gujarat State, Gandhinagar
4. A Text Book of Animal Husbandry: G.C. Banerjee; Oxford & IBH Publishing Co. Pvt. Ltd., New Delhi.
5. A Hand Book of Animal Husbandry: By ICAR, New Delhi

Faculty of Rural Studies

Name of Course	Sem.	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical/ viva marks	Ext. exam time duration
B.R.S.	II	ELT-5	16070501022200	Horticulture & Forestry	2+1	30	50	20	2 Hrs

Title: Principles of Horticulture

Objectives:-

- (i) student aware with fundamental principles of horticulture science
- (ii) Student gets theoretical as well as practical knowledge of horticulture science so useful in progressive farming.
- (iii) Create self - employment source.

Theory:-

(100%)

Unit:- 1. Planning of orchard

(20%)

- (i) Selection of place (ii) Climate (iii) Soil (iv) water
- (v) Fruit crop (vi) seedling (vii) Economical facility
- (viii) Preparation of land (ix) Supervision (x) Facility of labour

Unit:- 2. Major fruit crops of Gujarat state

(25%)

- (i) Mango (ii) Banana (iii) Sapota (iv) Coconut (v) Papaya (vi) guava (vii) pomegranate
- (viii) Date palm (ix) custard apple (x) citrus (xi) Amla (xii) Ber - introductory information in tabular form (English name, Botanical name, family, variety, propagation method, sowing distance, production.)

Unit:- 3. Planting

(10%)

- (i) Care taken at time of planting
- (ii) Different planting method like square, rectangular, triangle, etc.

Unit:- 4. Importance of nutrients in plant (In brief)

(20%)

- (i) Primary nutrients - N, P, K (trade name & percent of nutrient in fertilizer)
- (ii) Secondary nutrients - Mg, Ca, S
- (iii) Micro nutrients - Fe, mn, B, zn, Cn, Mo, Cl

Unit:- 5. Vegetable crops

(25%)

- (i) Potato (ii) Tomato (iii) Capsicum (iv) Brinjal (v) Okra (vi) Onion (vii) Garlic
- (viii) cabbage (ix) Cauliflower (x) Water melon (xi) Bottle gourd (xii) Cluster bean
- (xiii) Coriander (xiv) spinch (xv) turmeric - introductory information in tabular form (English name, Botanical name, family, variety, sowing method, sowing distance, production.)

Practical

- (i) Visit to a fertilizer depot and collect information about fertilizer name percent of nutrient, price etc.
- (ii) Potting
- (iii) Method of raising of seedling in bed
- (v) Recommended dose of nutrient in fruit crop and calculation of fertilizer dose

References

- (૧) ફળ અને ફુલ પાકોની ખેતી
સરદાર સ્મૃતિ કેન્દ્ર - જુનાગઢ કૃષિ યુનિવર્સિટી - જુનાગઢ.
- (૨) ફળ વિશેષાંક
કૃષિગોવિદ્યા - આણંદ.
- (૩) શાકભાજી વિજ્ઞાન
સરદાર સ્મૃતિ કેન્દ્ર - જુનાગઢ કૃષિ યુનિવર્સિટી - જુનાગઢ.

Faculty of Rural Studies

Name of Course	Sem.	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical/ viva marks	Ext. exam time duration
B.R.S.	II	ELT-5	16070401022300	Rural Extension	2+1	30	50	20	2 Hrs

વિષય :- વિસ્તરણ પરિચય - ૨

હેતુઓ :-

- (૧) વિસ્તરણ કાર્ય અને શિક્ષણ વચ્ચેનો સંબંધ જાણે / સમજે.
- (૨) વિસ્તરણ કાર્યકર્તાને એક જીવંત મીડિયા તરીકે જાણે / સમજે.
- (૩) વિસ્તરણ કાર્યને એક શિક્ષણ પ્રક્રિયા તરીકે જાણે / સમજે.
- (૪) વિસ્તરણ કાર્યકર્તાની સમગ્ર ભૂમિકા તરીકે વિદ્યાર્થી પોતે પોતાને તૈયાર કરે.

અભ્યાસક્રમ :-

(કુલ ૧૦૦ %)

એકમ :- ૧ વિસ્તરણ કાર્યમાં કાર્યકર્તાની જરૂરિયાત, મહત્વ અને તેની સમગ્ર વિભાવના.

(૨૦%)

એકમ :- ૨ વિસ્તરણ કાર્ય માટે વિસ્તરણ કાર્યકર્તાનું કાર્યક્ષેત્ર તેના કાર્યો અને તેની ભૂમિકાઓ.

(૨૦%)

એકમ :- ૩ વિસ્તરણ કાર્ય માટે વિસ્તરણ કાર્યકર્તાના ગુણો અને ફરજો, અને કાર્યકર્તાએ રાખવાની સાવધાની.

(૨૦%)

એકમ :- ૪ વિસ્તરણ કાર્યમાં વિસ્તરણ કાર્યકર્તા માટેની તાલીમ અને તેનું મહત્વ અને જરૂરિયાત.

(૨૦%)

એકમ :- ૫ વિસ્તરણ કાર્યમાં વિસ્તરણ સંગઠન અને તાલીમમાં ગહનતા.

(૨૦%)

પ્રાયોગિક કાર્ય :-

- (૧) સમાચાર પત્રોનો ઉપયોગ અને તેની અસર તપાસવી.
- (૨) ટી. વી. માં આપતાં ગ્રામ વિકાસને લગતા કાર્યક્રમની અસર તપાસવી.
- (૩) વિસ્તરણ કાર્ય કરવામાં આવતાં વિધનો તપાસવા.

સંદર્ભ ગ્રંથો :-

- (૧) વિસ્તરણ શિક્ષણના મૂળ તત્ત્વો - લે. ધીરજ ઘકાન
- (૨) સામૂહાયિક વિકાસ અને કૃષિ વિસ્તરણ - લે. બાબુભાઈ અવરાણી
- (૩) કૃષિ વિસ્તરણ શિક્ષણ - લે. બાબુભાઈ અવરાણી
- (૪) ભારતમાં ગ્રામ વિકાસ - લે. બાબુભાઈ અવરાણી
- (૫) ગ્રામ વિકાસ - લે. બાબુભાઈ અવરાણી

Faculty of Rural Studies

Name of Course	Sem.	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical/ viva marks	Ext. exam time duration
B.R.S.	II	ELT-5	16070501022400	Economics	3+0	30	70	--	2.5 Hrs

Title :- Indian Rural Economy-II

Objectives :-

1. To know about Rural Economic Problems of Policies
2. To provide useful information about – current affairs
3. To know about rural major issues like that poverty, unemployment, Economics Disparities etc.
4. Provide solution of above major issues

Theory : (100%)

Unit : 1 Agriculture Labour – Meaning, Present – Position, Problems, causes of the poor Economic Condition , measures (20%)

Unit : 2 Rural unemployment – meaning, types, causes ,measures to reduce unemployment. (20%)

Unit : 3 Rural Poverty : Nature, Present – state of poverty in India. Causes of poverty, Measures to alleviate poverty in India. (20%)

Unit : 4 Government Approchies : Major poverty Alleviation and Employment Generation programme. (20%)

Unit : 5 MGNREGA – Act, Main regularities of NREGA, its implementation, Evalnation and impact of the NREGA. Achievements, failures and Suggestions of NREGA (20%)

References :-

1. Sundharam I. S. – Rural Development
2. Bhagavati J. & P. Desai – India planning for Industrialization
3. Vasant Desai – Fundamentals of Rural Development
4. ડૉ. ભાષ્કર જોષી - ભારતનું કૃષિક્ષેત્ર - વિકાસ અને પડકારો - યુનિ. ગ્રંથનિ. બોર્ડ
5. A. N. Agrawal – Indian Economy – 2012 Edition
6. World Development Report - 2012
7. Jagdish N. Bhagwati – Economic of Under Development Countoies

Faculty of Rural Studies

Name of Course	Sem.	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical/ viva marks	Ext. exam time duration
B.R.S.	II	ELT-6	16070601022500	Agriculture Engineering	2+1	30	50	20	2 Hrs

વિષય :- Agriculture Engineering

હેતુઓ :-

- (૧) સર્વેક્ષણની જુદી જુદી પદ્ધતિઓથી ઉડાણપૂર્વક માહિતગાર બને.
- (૨) તલેક્ષણની જુદી જુદી પદ્ધતિઓથી માહિતગાર બને.
- (૩) સર્વેક્ષણના જુદા જુદા સાધનોનો પરીચય કેળવે.
- (૪) દરેક પદ્ધતિનો ક્ષેત્રમાં ઉપયોગ કરતા શીખે.

સૈધાંતિક :-

(100%)

એકમ :- ૧. સર્વેક્ષણ.

(20%)

- (૧) સર્વેક્ષણની વ્યાખ્યા અને સર્વેક્ષણનું વર્ગીકરણ.
- (૨) સર્વેક્ષણના મુળભુત સિધ્ધાંતો.
- (૩) અંતર માપવાની રીતો.
- (૪) બે સ્થાન વચ્ચેના અંતરની માપણી.
- (૫) આરેખણનો અર્થ અને આરેખણ કરવાની રીતો.
- (૬) માપણીમાં થતી ગુટીઓ અને સમાધાન
- (૭) કાટખુણા રચવાની રીતો.

એકમ :-૨

સાંકળ સર્વેક્ષણ

(20%)

- (૧) સાંકળ સર્વેક્ષણમાં વપરાતા પ્રાવૈધિક પદો અને સર્વેક્ષણમાં વપરાતી રૂઢ સંજ્ઞાઓ.
- (૨) સાંકળના પ્રકારો દરેકના માપ.
- (૩) ક્ષેત્રનોંધ પોથી.
- (૪) શંકુઓ અને શંકુનો મોજણીમાં ઉપયોગ.

એકમ :- ૩

(પ્લેન ટેબલ) સમપાટ સર્વેક્ષણ.

(20%)

- (૧) વ્યાખ્યા અને સાધનો.
- (૨) સમપાટ સર્વેક્ષણના લાભાલાભ.
- (૩) સમપાટ સર્વેક્ષણ કરવાની રીતો.
- (૪) સમપાટ સર્વેક્ષણમાં થતી સામાન્ય ત્રુટીઓ.

એકમ :- ૪. તલેક્ષણ.

(20%)

- (૧) તલેક્ષણની વ્યાખ્યા અને પ્રાવૈધિક પદો.
- (૨) લેવલ અને તેના પ્રકાર - તલેક્ષણનું વર્ગીકરણ.
- (૩) સામોચ્ય રેખાઓ અને તેની લાક્ષણિકતાઓ.

- (જ) સામોચ્ય રેખાના ઉપયોગો.
- (પ) સમોચ્ય રેખાનું સ્થાન નિર્ધારણ.

એકમ :- પ. રસ્તા અને સડક.

(20%)

- (૧) રસ્તાના પ્રકારો.
- (૨) રાષ્ટ્રીય ધોરી માર્ગ.
- (૩) રાજ્ય ધોરી માર્ગ.

પ્રાયોગીક :-

- (૧) સાકળથી જમીન માપણી કરવી.
- (૨) પ્લેનટેબલ સાધનોની ઓળખ કરવી.
- (૩) જુદી જુદી સાકળનો અભ્યાસ કરવો.
- (૪) જમીનના જુદા જુદા બિન્દુઓની સાપેક્ષ ઉચાઈ શોધવી.

સંદર્ભ ગ્રંથો :-

- (૧) કૃષિ ઇજનેરી ભાગ :- ૧ - ૨ અંબાલાલ. આઈ. પટેલ
- (૨) પ્રાથમીક સર્વક્ષણ :- જયંતિલાલ. પી. ખખ્ખર એમ.એમ પટેલ અને ચંદુભાઈ. જે પટેલ
- (૩) ખેતી ઇજનેરી :- બાબુભાઈ અવરાણી

Faculty of Rural Studies

Name of Course	Sem.	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical/ viva marks	Ext. exam time duration
B.R.S.	II	ELT-6	16070601022600	History of Indian Culture	3+0	30	70	--	2.5 Hrs

Title :- History of Indian Culture

(100%)

હેતુઓ :-

૧. અનુવૈદિક યુગની સંસ્કૃતિ જાણે.
૨. મૌર્ય કાલિન સાંસ્કૃતિક વિશેષતા જાણે.
૩. પ્રાચીન ભારતમાં ધર્મ, તત્વજ્ઞાન અંગે સમજે

એકમ :- ૧.

(20%)

૧. અનુવૈદિક કાળની રાજકિય, સાંસ્કૃતિક વિશેષતાઓ.
૨. અનુવૈદિક કાળનું સમાજ જીવન અને તેમાં આવેલા પરિવર્તનો.

એકમ :- ૨.

(20%)

૧. મૌર્ય સમ્રાજયની સ્થાપના અને ચંદ્રગુપ્ત મૌર્યનું જીવન.
૨. ચંદ્રગુપ્તની શાસન વ્યવસ્થા અને સામાજિક તેમજ સાંસ્કૃતિક સ્થિતિ.
૩. સમ્રાટ અશોકનું જીવન, તેની શાસન વ્યવસ્થા, અને ધર્મપ્રવર્તક તરીકે અશોકની મહત્તા.

એકમ :- ૩

(20%)

૧. શક, કુશાન, ગ્રીક યવનો, કનિષ્કનું શાસન
૨. પ્રાચીન ભારતના સુવર્ણયુગ તરીકે ગુપ્તયુગની સામાજિક, સાંસ્કૃતિક અને રાજકીય સિધ્ધિઓ.

એકમ :- ૪.

(20%)

૧. દક્ષિણ-પૂર્વના દેશો જેવા કે શ્રીલંકા, જાવા, સુમાત્રા, બાલી, બર્મામાં ભારતીય સંસ્કૃતિનો પ્રચાર અને પ્રભાવ.

એકમ :- ૫.

(20%)

૧. ભારતીય સંસ્કૃતિના મહાન આચાર્યો જેવા કે શંકરાચાર્ય, રામાનુજાચાર્ય, વલ્લભાચાર્યનું સંસ્કૃતિને પ્રદાન.
૨. પ્રાચીન ભારતમાં ધર્મ, ત્વજ્ઞાન અને શિક્ષણ સંદર્ભ ગ્રંથો.

સંદર્ભ ગ્રંથો :-:-

૧. જગતના ઇતિહાસની રૂપરેખા	-	જશુભાઈ પટેલ
૨. ભારતીય પ્રાચીન શિલ્પકલા	-	પ્રવિપચંદ્ર ચિ. પરીખ
૩. મારૂ હિંદનું દર્શન	-	જવાહરલાલ નહેરૂ
૪. આપણો વારસો અને વૈભવ	-	દર્શક
૫. પ્રાચીન ભારત ભાગ ૧ - ૨	-	હરિપ્રસાદ શાસ્ત્રી
૬. ભારતીય સંસ્કૃતિની તાત્વિક ભુમિકા	-	ડૉ. મુકુન્દરાય કોટેયા
૭. પ્રાચીન ભારતનો ઇતિહાસ	-	આર.કે. ધારૈયા
૮. સંસ્કૃતિકે ચાર અધ્યાય	-	ડૉ.રામધારીસિંહ દિનકર
૯. ગુજરાતનો પ્રાચીન ઇતિહાસ	-	હરિપ્રસાદ શાસ્ત્રી
૧૦. હડપ્પા અને મોહેન્જો ડેરો	-	હરિપ્રસાદ શાસ્ત્રી

Faculty of Rural Studies

Name of Course	Sem.	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical/ viva marks	Ext. exam time duration
B.R.S.	II	ELT-6	16070601022700	Social Psychology	3+0	30	70	--	2.5 Hrs

Title :- સામાજિક મનોવિજ્ઞાન

હેતુઓ :

- વિદ્યાર્થીઓ મનોવૈજ્ઞાનીક દ્રષ્ટિના પ્રકારો અને લક્ષણોનું જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરે.
- સામાજિક વલણોની માહિતી મેળવે.
- નેતૃત્વના જ્ઞાનથી પરિચીત થાય.
- ટોળાનું સ્વરૂપ અને પ્રકારો જાણે.

અભ્યાસક્રમ

(100%)

યુનિટ ૧ જુથ અને તેના પ્રકારો

(20%)

- મનોવૈજ્ઞાનિક દ્રષ્ટિએ જુથ એટલે શું ?, જુથના લક્ષણો, જુથના પ્રકારો, વિધીસર જુથ અને સવિધીસર જુથ, જુથનું સંગઠન અને જુથની એકતા

યુનિટ - ૨ સામાજિક મનોવલણો

(20%)

- સામાજિક વલણની વ્યાખ્યા અને લક્ષણો
- સામાજિક વલણોના પ્રકારો અને સ્વરૂપ

યુનિટ - ૩ નેતૃત્વ

(20%)

- નેતૃત્વની વ્યાખ્યા
- નેતૃત્વના પ્રકાર, તેના કાર્યો, નેતાના વ્યક્તિગત લક્ષણો

યુનિટ - ૪ ટોળા વર્તન

(20%)

- પરીચય, ટોળાની વ્યાખ્યા, ટોળાનાં લક્ષણો, ટોળાનાં પ્રકાર.

યુનિટ - ૫ સંકુલ સમાજ

(20%)

- સંકુલ સમાજ એટલે શું ? - સંકુલ સમજના લક્ષણો, ફેશન અને નવિનતાની ધેલછા. ફેશનના પ્રેરક બળો.

સંદર્ભ ગ્રંથો :-

- સામાજિક મનોવિજ્ઞાન - વી.સ. વણકર
- સામાજિક મનોવિજ્ઞાન - એ.જી. શાહ
- સામાજિક મનોવિજ્ઞાન - પ્રો.લાડવા ભટ, સારડા
- સામાજિક મનોવિજ્ઞાન - ભટ, સારડા, શાહ

Faculty of Rural Studies

Name of Course	Sem.	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical/ viva marks	Ext. exam time duration
B.R.S.	II	ELT-6	16070601022800	Rural Development	3+0	30	70	--	2.5 Hrs

Title :- Rural Development

Objectives:

- (1) Design a course with objectives of Student aware with basic knowledge of horticulture and its future. So, it will useful in his planning of farming.
- (2) To get informed about different schemes for animal husbandry development.
- (3) To know the present status and scope of development in poultry industry.
- (4) To understand importance of water and its harvesting for rural development.

Course: (100%)

Unit – 1 Poultry & its schemes (20%)

- (1) Poultry Development schemes in Gujarat
- (2) Present status of Poultry Industry in India.

Unit – 2 Rain water harvesting by (20%)
Check dams, Nalla Percolation tank, KhetTalavadi, Roof harvesting, Vegetation and Plantation.

Unit – 3 Water Shad management (20%)

Terms related with watershed.

1. Water shed
2. Self Help Groups
3. User Group
3. Homogenous Groups

Administrative structure for watershed Execution

Role of Co-operative Society in Watershed Management

Unit – 4 Gujarat Horticulture Mission (20%)

- (1) Objective
- (2) Strategy
- (3) Execution
- (4) Various Schemes under mission

- Unit – 5** Organic farming in horticulture (20%)
- (1) Meaning of organic farming.
 - (2) Manures and its content.
 - (3) Merits of Organic..
 - (4) Hazards effect of chemical fertilizer and pesticides on soil.
 - (5) Markets.

Reference Books:

- (1) “PashuVyavastha” (Gujarati) - A.D. Dave &Lakshaman Patel
- (2) “ViyavaharuGopalan” (Gujarati)-KrushnalalShukal
- (3) “PashuSanvardhan” (Gujarati)- R.K. Shukal
- (5) A Text book of animal Husbandry - G.C. Banerjee
- (6) Khedutmargdarshikabhag 2, BagaytiPako – Sampadak ,NavsariKrushi University.
- (7) Water resource management - Anil K. Popat

Faculty of Rural Studies

Name of Course	Sem.	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical/ viva marks	Ext. exam time duration
B.R.S.	II	ELT-7	16070701022900	Principles of Gandhian Thought-II	3+0	30	70	--	2.5 Hrs

વિષય :- ગાંધી વિચારના મૂળતત્વો

હેતુઓ :-

- (૧) માનવજીવનમાં વિદ્યાર્થીઓ વ્રતનું મહત્વ સમજે.
- (૨) સંસ્કૃતિ અને સુધારો વિશે ગાંધીજી શું કહે છે તે સમજે.
- (૩) ગાંધીજીના જીવનમાં નીતિ દર્શનનું મહત્વ જાણે.
- (૪) ગાંધીજીના પાંચ ડોક્ટરથી પરીચિત થાય.
- (૫) વર્તમાન પરિસ્થિતિમાં ગાંધીજીના વિચારો સમજે.

અભ્યાસક્રમ :-

(૧૦૦ %)

એકમ :- ૧

- ગાંધીજીના એકાદશી વ્રતો (૨૦%)
- વ્રત એટલે શું? માનવજીવનમાં વ્રતનું મહત્વ
- સત્ય, અહિંસા, બ્રહ્મચર્ય, અસ્પૃશ્યતા નિવારણ, સર્વધર્મ સમભાવ વગેરે દરેક એકાદશી વ્રતનો પરિચય, ગાંધીજીના મતે સંસ્કૃતિ અને સુધારો

એકમ :- ૨

- યુગપુરુષ ગાંધી (૨૦%)
- ગાંધીજીનું નીતિ દર્શન
- ગાંધીજીના પાંચ ડોક્ટરો
- ગાંધીજીના સાત રૂપો

એકમ :- ૩

- દેશની આઝાદી માટે લડત (૨૦%)
- ગાંધીજીએ કરેલા વિવિધ સત્યાગ્રહોનો પ્રાથમિક પરિચય જેવા કે,
- દક્ષિણ આફ્રિકાનો સત્યાગ્રહ, ચંપારણ, ખેડા, દાંડી, અસહકાર આંદોલન, હિંદ છોડો વગેરે
- ગાંધીજીની નોઆખાલી યાત્રા

એકમ :- ૪

- પત્ર કારત્વ તરીકે ગાંધીજી (૨૦%)
- નવજીવન, યંગ ઈન્ડીયા, હરિજન બંધુ, હરિજન સેવક, હરિજન વગેરે સામયીકમાં તંત્રી પદ ગાંધીજીના દરબારના નવરત્ન

એકમ :- ૫

- શાંતિના પ્રતિક તરીકે ગાંધીજી (૨૦%)
- વિશ્વ શાંતિના ક્ષેત્રમાં ગાંધીજીનો ફાળો
- અહિંસાના સક્રિય પ્રયોગો
- માનવ સવાની ભાવનાના ગાંધીજીના ખ્યાલો
- વર્તમાન પરિસ્થિતિમાં ગાંધી વિચારનું સ્થાન અને ભાવી

સંદર્ભ ગ્રંથો :-

- (૧) આત્મકથા - ગાંધીજી
- (૨) દક્ષિણ આફ્રિકાના સત્યાગ્રહનો ઇતિહાસ - ગાંધીજી
- (૩) મંગળ પ્રભાત - ગાંધીજી
- (૪) ગાંધીજીનું ધર્મદર્શન - મ. જો. પટેલ
- (૫) બહુરૂપી ગાંધી - અમૃતલાલ વેગડ (અનુવાદક)
- (૬) ગાંધીજી - ઉષા મહેતા

Faculty of Rural Studies

Name of Course	Sem.	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical/ viva marks	Ext. exam time duration
B.R.S.	II	ELT-7	16070701023000	Health Science	2+1	30	50	20	2 Hrs

Title: Health Science

હેતુઓ :-

- (૧) કુદરતી ઉપચારોની વિશેષતાઓ જાણે અને અપનાવે.
- (૨) રોગપ્રતિકારતા વિશે જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરે.
- (૩) ગંભીર ચેપીરોગોને અટકાવવા તથા નાબુદ કરવા માટે રસીકરણની અગત્યતા સમજે.
- (૪) શરીરમાં બ્લડની અગત્યતા, કાર્યો અને બ્લડગ્રુપ વિશે જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરે.
- (૫) બ્લડ ડોનેશનનું મહત્વ સમજે અને અપનાવે.
- (૬) મેડીકલ સાયન્સને લગતી વિવિધ પદવીઓની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે.
- (૭) ચક્ષુદાન જેવી સમાજ ઉપયોગી પ્રવૃત્તિઓ વિશે જાગૃતિ કેળવે.

અભ્યાસક્રમ :-

સૈધ્ધાંતિક :-

એકમ :- ૧ રોગોના ધરગથ્થુ ઉપચારો અને પ્રચલિત માન્યતાઓ તેમજ અંધશ્રદ્ધાઓ. (10%)

એકમ :- ૨ કુદરતી ઉપચાર :- (20%)

- (૧) કુદરતી ઉપચારની વ્યાખ્યા.
- (૨) કુદરતી ઉપચારની વિશેષતાઓ.
- (૩) જુદી - જુદી પદ્ધતિઓ જેવી કે પાણી, માટી, સુર્યસ્નાન અને ઉપવાસ દ્વારા કુદરતી ઉપચાર.

એકમ :- ૩ રોગ પ્રતિકારકતા :- (20%)

- (૧) રોગપ્રતિકારકતા.
- (૨) રોગપ્રતિકારક રસીઓ.
- (૩) રસીકરણનું મહત્વ.

એકમ :- ૪ બ્લડ અને બ્લડ ડોનેશન :- (30%)

- (૧) બ્લડ અને બ્લડના ઘટકો.
- (૨) બ્લડ ડોનેશન અને બ્લડ બેંક.
- (૩) બ્લડ ગ્રુપ.
- (૪) બ્લડ પ્રેશર.
- (૫) થેલેસેમીયા.

એકમ :- ૫ મેડીકલ સાયન્સ અંગેની સામાન્ય માહિતી :- (20%)

- (૧) ડોક્ટરની અલગ અલગ ડિગ્રીઓની સમજ.
- (૨) એનેસ્થેસીયા.
- (૩) બાયોપ્સી.
- (૪) ચક્ષુદાન.
- (૫) શરીર સાથે સંબંધિત કેટલાક " નોર્મલ " આંકડા.

પ્રેક્ટીકલ :-

- (૧) કુદરતી ઉપચારની પધ્ધતિઓનું નિદર્શન.
- (૨) માટીની પટ્ટી બનાવાની રીતનો અભ્યાસ.
- (૩) એનીમા આપવાની રીતનો અભ્યાસ.
- (૪) બ્લડપ્રેશર માપવાના સાધનનો અભ્યાસ.
- (૫) બ્લડ બેંકની મુલાકાત.
- (૬) બ્લડ ડોનેશન કેમ્પની મુલાકાત.

સંદર્ભ ગ્રંથો :-

- (૧) સ્વસ્થવૃત્ત વિજ્ઞાન - પ્રા. દયાલ પરમાર.
- (૨) કુદરતી ઉપચાર - ડો. શરણ પ્રસાદજી.
- (૩) Hand book of Nature care - 1, 2 - Dr. sukhjbeer Singh.
- (૪) આરોગ્યની આસપાસ - ઈન્ડિયન મેડિકલ એસોસિએશન મોરબી બ્રાંચ.
- (૫) વેર ઘેર ઈઝ નો ડોક્ટર - ડૉ. ડેવીડ વર્નર
(એ વીલેઝ હેલ્થ કેર હેન્ડ બુક)
- (૬) બાળ આરોગ્ય શાસ્ત્ર - ડો. આઈ. કે. વિજળીવાળા.

Faculty of Rural Studies

Name of Course	Sem.	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical/ viva marks	Ext. exam time duration
B.R.S.	II	ELT-7	16070701023100	Introduction To Philosophy	3+0	30	70	--	2.5 Hrs

Subject :- તત્વજ્ઞાન પરિચય

હેતુઓ :

૧. મનઅંગેની સમસ્યા જાણે.
૨. આત્મા અને પુનર્જનના સિધ્ધાંતની પરિચિત થાય.
૩. ઈશ્વરના અસ્તિત્વ સંબંધી જાણકારી મેળવે.
૪. મૂલ્યનું મહત્વ સમજે.

અભ્યાસક્રમ :-

(100%)

એકમ - ૧.

(15%)

૧. પાશ્ચાત્ય તત્વજ્ઞાનમાં મન-શરીર સંબંધ
૨. ભારતીય દર્શનમાં મન-શરીર સંબંધ

એકમ - ૨.

(30%)

૧. આત્માનું સ્વરૂપ
૨. આત્માનો સ્વીકાર અને ઈન્કાર
૩. ન્યાય દર્શનની આત્માના અસ્તિત્વની દલીલો.
૪. સાંખ્ય દર્શનની આત્માના અસ્તિત્વની દલીલો.
૫. પુનર્જન્મ અને મુક્તિનો સિધ્ધાંત

એકમ - ૩

(25%)

૧. ઈશ્વરની સમસ્યા
૨. પાશ્ચાત્ય તત્વજ્ઞાને આપેલ ઈશ્વરના અસ્તિત્વની સાબિતીઓ.
- ૩ ન્યાય દર્શને આપેલ ઈશ્વરના અસ્તિત્વની સાબિતીઓ.
૪. ઈશ્વર અને જગત વચ્ચેનો સંબંધ

એકમ - ૪

(15%)

૧. અનિષ્ટની સમસ્યા
૨. ભારતીય તત્વજ્ઞાન અને અનિષ્ટ
૩. પાશ્ચાત્ય તત્વજ્ઞાનમાં અનિષ્ટની સમસ્યા.

એકમ - ૫.

(15%)

૧. મુલ્ય એટલે શું ?
૨. મુલ્યના પ્રકારો.

સંદર્ભ ગ્રંથો :-

૧. પ્રારંભિક તત્વચિંતન	-	યાજ્ઞિક અને કોટેયા - સ્વપનિલ પ્રકાશન
૨. સામાન્ય દર્શન	-	જોષિ અને ઉપાધ્યાય - કિરણ પ્રકાશન
૩. તત્વજ્ઞાન પ્રવેશિકા	-	કિશોર દવે
૪. તત્વજ્ઞાન પરિચય	-	ધર્મિષ્ઠા એમ.ગોહિલ પાર્શ્વ પબ્લિકેશન
૫. તત્વજ્ઞાન પરિચય	-	ડૉ. ચંદ્રિકા. બી. વાઢેર યુનિ.ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ

Faculty of Rural Studies

Name of Course	Sem.	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical/ viva marks	Ext. exam time duration
B.R.S.	II	ELT-7	16070701023200	Farm management	3+0	30	70	--	2.5 Hrs

Title :- Farm management

હેતુઓ :-

- વર્તમાન રાષ્ટ્રીય કૃષિ નીતિના વિવિધ પાસાઓનો અભ્યાસ કરશે.
- ક્ષેત્ર વ્યવસ્થાપનના જુદા જુદા સિધ્ધાંતો અને વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિઓનો અભ્યાસ કરશે.
- સફળ ખેતી માટેના પાયાના સિધ્ધાંતો અને વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિઓનો અભ્યાસ કરશે.
- ભારતીય કૃષિ વિકાસ વ્યવસ્થાપનનો અભ્યાસ કરશે.

અભ્યાસક્રમ :-

(100%)

એકમ - ૧. ખેતમજૂરની વ્યવસ્થા.

(20%)

- ખેત મજૂરના પ્રકારો, ક્ષેત્ર વ્યવસ્થાપકની મજૂરી કૌટુંબીક મજૂરી, કૌટુંબીક મજૂરીની વિશિષ્ટતા
- ભાડુતી મજૂરી, મજૂરીના દર અને તેને અસર કરતા ઘટક, મજૂરની કાર્યશક્તિ, મજૂરની કાર્ય શક્તિ
- માપણી પદ્ધતિ, કાર્ય શક્તિ વધારવાની પદ્ધતિઓ.

એકમ - ૨. મૂડીની વ્યવસ્થા.

(20%)

- ખેતીમાં મૂડીની જરૂરીયાત, મુડીની જરૂરીયાત નક્કી કરવા ધ્યાનમાં લેવાની બાબત, મૂડીનું વર્ગીકરણ,
- અનાવર્તક મૂડી આવર્તક મૂડી, ખેતી ઓજારો, બળદથી ચાલતા ઓજારો, હાથ ઓજારો.

એકમ - ૩. પાક યોજના

(20%)

- પાક યોજના બનાવતા ધ્યાનમાં લેવાના મુદ્દા, જમીનની ફળદ્રુપતા અને આર્થિક દષ્ટિએ પાક યોજનાનું મુલ્યાંકન.

એકમ - ૪. ખેતીના પ્રકાર પ્રમાણે આવક, ખર્ચ અને નફાની ગણતરી, કાયમી મૂડી રોકાણ,

(20%)

- ચાલુ મૂડી રોકાણ, ક્ષેત્રની આવક, નફો, દૂધ ઉદ્યોગ, કાયમી મૂડી રોકાણ, ચાલુ મૂડી રોકાણ.

એકમ - ૫. ગુજરાત રાજ્યમાં સુધારેલ બિયારણની વૃદ્ધિ અને વહેંચણી શ્રેણીવાર પાકના સુધારેલા

(20%)

- બીજનું ઉત્પાદન, અધિકૃત બીજ ઉત્પાદન, બીજની વહેંચણી, કપાસના બિયારણ વૃદ્ધિ ઉત્પાદન બિયારણ
- ઉત્પાદકોની પસંદગી, પ્રમાણિત બીજનો કાયદો, બીજ ઉત્પાદન કાર્યક્રમ.

References

- (1) Principle and method of faem management - Tanjonr R.k. and dhondyal
- (2) Establishment and operation of the farm - sing, and Arjun.
- (3) Fandamental of soil science - millar C.E and Turk L.M. Patel.
- (4) ક્ષેત્ર વ્યવસ્થા અને ખેતી હિસાબ - પ્રો. ચિમનભાઈ પટેલ અને પહલાદ પી વિહોલ
- (5) કૃષિ અર્થશાસ્ત્ર - રતિલાલ જ્ઞેઠાભાઈ પટેલ

Faculty of Rural Studies

Name of Course	Sem.	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical/ viva marks	Ext. exam time duration
B.R.S.	II	ELT-8	16070801023300	Gujarati	3+0	30	70	--	2.5 Hrs

Title:- ગુજરાતી વ્યાકરણ, સર્જન, - લેખન કૌશલ - ૨

અભ્યાસક્રમ:- ગદ્યખંડનું વિવરણ ; સંક્ષેપીકરણ; વિરામચિન્હો; રૂઢીપ્રયોગો, કહેવતો; સમાસ (દ્વન્દ્વ, તત્પુરુષ, કર્મધારક, ઉપપદ, બહુવ્રીહિ) (100%)

હેતુ :-

- (૧) વિદ્યાર્થીઓમાં ગુજરાતી ભાષાનો લગાવ વધશે.
- (૨) વિદ્યાર્થીઓ સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષામાટે સક્ષમ બનશે.
- (૩) વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી ભાષાના વ્યાકરણ લેખક તરફ અભિમુખ બનશે.

એકમ :- ૧. ગદ્યખંડનું વિવરણ (20%)

એકમ :- ૨. સંક્ષેપીકરણ (20%)

એકમ :- ૩. વિરામચિન્હો (15%)

એકમ :- ૪. રૂઢીપ્રયોગો અને કહેવતો (20%)

એકમ :- ૫. સમાસ (દ્વન્દ્વ, તત્પુરુષ, કર્મધારક, ઉપપદ, બહુવ્રીહિ) (25%)

સંદર્ભગ્રંથ સુચિ :-

- (૧) ભાષા સજ્જતા અને લેખન કૌશલ - ડો.યોગેન્દ્રવ્યાસ; પાર્શ્વપ્રકાશન,અમદાવાદ
- (૨) સાહિત્યાયન - બાબુદાવલપુરા; પાર્શ્વપ્રકાશન,અમદાવાદ
- (૩) અપઠિતનો આસ્વાદ અને સ્વાધ્યાય - ડો. રતિલાલદેવે તથા અન્ય લેખકો ,સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર, અમદાવાદ
- (૪) રૂઢીપ્રયોગ કોશ - સંપાદક :- રતિલાલ સા.નાયક,અનડા પ્રકાશન,અમદાવાદ
- (૫) લેખન પદ્ધતિ અને પ્રુફવાંચન - રમેશ શુક્લ - પ્રવિણ પુસ્તકભંડાર - રાજકોટ
- (૬) કહેવત કોશ સંપાદક :- રતિલાલ સા.નાયક,અનડા પ્રકાશન,અમદાવાદ
- (૭) અપઠિત લેખન - કૌશલ અને પરીશીલન - ડો. નીતિન વડગામા; પાર્શ્વ પ્રકાશન ,અમદાવાદ

Faculty of Rural Studies

Name of Course	Sem.	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical/ viva marks	Ext. exam time duration
B.R.S.	II	ELT-8	16070801023400	Ethics	3+0	30	70	--	2.5 Hrs

વિષય :- નીતિશાસ્ત્ર (પાશ્રાત્ય)

હેતુઓ.

- (૧) વિદ્યાર્થીઓ નીતિશાસ્ત્રના અભ્યાસનું મહત્વ સમજે.
- (૨) નૈતિક નિર્ણયનો ખ્યાલ મેળવે.
- (૩) માનવ સ્વભાવમાં રહેલા નૈતિક સત્યો જાણે.
- (૪) સુખવાદ અને મુલ્યોની સમજ કેળવે.

અભ્યાસક્રમ

(100%)

પ્રકરણ :- ૧.

(20%)

- (૧) નીતિશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા અને સ્વરૂપ
- (૨) નીતિશાસ્ત્રના અભ્યાસનું મુલ્ય
- (૩) નૈતિક નિર્ણયો

પ્રકરણ :- ૨.

(20%)

- (૧) નીતિશાસ્ત્રનો ધર્મ સાથે સંબંધ
- (૨) નીતિશાસ્ત્રનો તત્વજ્ઞાન સાથે સંબંધ
- (૩) નીતિશાસ્ત્રનો મનોવિજ્ઞાન સાથે સંબંધ

પ્રકરણ :- ૩.

(20%)

- (૧) નીતિમતાનો ઉદભવ : પ્રાથમિક જુથ જીવન
- (૨) પરંપરાગત નીતિમતા
- (૩) પરંપરાના પાલન માટેના સાધનો
- (૪) પરંપરાગત નીતિમતાનું મુલ્યાંકન
- (૫) પ્રાથમિક યુગ અને આધુનિક યુગના માનવી

પ્રકરણ :- ૪

(20%)

- (૧) માનવ સ્વભાવ
- (૨) માનવ સ્વભાવ અંગેના મંતવ્યો
- (૩) માનવ સ્વભાવની પરિવર્તન ક્ષમતા
- (૪) ચારિત્ર, ટેવ અને આદર્શ

પ્રકરણ :- પ.

(20%)

- (૧) સુખવાદ
- (૨) સુખવાદ અને તેના પ્રકારો
- (૩) સુખવાદ નું મુલ્યાંકન
- (૪) મુલ્યોના પ્રકારો
- (૫) મુલ્યોની પસંદગીના સિધ્ધાંતો.

સંદર્ભ ગ્રંથો

લેખક

- (૧) નીતિશાસ્ત્ર પ્રવેશ
- (૨) Ethics for Today

ભટ્ટ અને કોઠારી
Titus H.H

Faculty of Rural Studies

Name of Course	Sem.	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical/ viva marks	Ext. exam time duration
B.R.S.	II	ELT-8	16070801023500	Animal Breeding and Dairying	2+1	30	50	20	2 Hrs

Title: Animal Breeding and Dairying

Objectives:

- 1) To know the ideal methods of breeding.
- 2) To understand and utilize the breeding methods in animal improvement.
- 3) To understand the advantages of AI.
- 4) To know methods of collection of semen, evaluation, dilution and storage.
- 5) To know the structure of cooperative dairy sector.
- 6) To know the Anand Pattern and NDDDB structure.

Theory: **100%**

Unit: 1 20%

- History of animal breeding
- Animal selection and types of selection

Unit: 2 20%

- Methods of breeding and their merits and demerits

Unit: 3 25%

- Artificial insemination: Merits- demerits, collection, evaluation, dilution and storage of semen

Unit: 4 20%

- Study of "Anand Pattern" and structure of cooperative dairy industry

Unit: 5 15%

- Structure of NDDDB and detailed functions

Practical:

Note: Each practical carries equal credits and weight.

- (1) A visit to an ICDP sub centre and to observe the Artificial Insemination of a cow/buffalo
- (2) A visit to village milk cooperative society.
- (3) A visit to a milk processing plant
- (4) Preparation of an artificial vagina and an A.I. gun.
- (5) Observation of structure of spermatozoa under microscope or at semen collection center.

References:

1. Pashu Madarog ane Prasuti Vigyan Part: 1,2 and 3 S.B. Kodagali and B.K. Bhavsar,
University Granth Nirman Board, Ahmedabad.
2. Pashu Savardhan: R.K. Shukal,
University Granth Nirman Board, Ahmedabad.
3. Pashu Vyavastha: Arun D. Dave,
University Granth Nirman Board, Ahmedabad.
4. "Godarshan" A monthly Gujarati Magazine, Dept. of A.H., Gujarat State, Gandhinagar.
5. A Text Book of Animal Husbandry: G.C. Banerjee;
Oxford & IBH Publishing Co. Pvt. Ltd., New Delhi.
6. A Hand Book of Animal Husbandry: By ICAR, New Delhi.
7. Animal Genetics and Breeding: By BAIF.
8. The Artificial Insemination of Farm Animals: E.J. Pery

Faculty of Rural Studies

Name of Course	Sem.	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical/ viva marks	Ext. exam time duration
B.R.S.	II	ELT-8	16070801023600	Rural Technology -II	2+1	30	50	20	2 Hrs

Title: Rural Technology -II

- હેતુઓ :**
- (૧) વિદ્યાર્થીઓ જળસિંચન પદ્ધતિ અને વ્યવસ્થાથી માહિતગાર બને
 - (૨) જુદી જુદી શક્તિઓના સ્ત્રોત અને તેની જાણકારી મેળવે, તેની ઉપયોગિતા સમજે
 - (૩) ઉર્જાસ્ત્રોત અને કુદરતી ઉર્જાની જાણકારી મેળવે
 - (૪) ઉર્જા બચાવવાના ઉપાયો વિચારો

સૈધાંતિક : 100%

એકમ -૧ જળસિંચન અને જળનિકાસ 20%

- (૧) જળસિંચનનો અર્થ અને તેના ફાયદા તથા ગેરફાયદા
- (૨) જળસિંચનના પ્રકાર અને પિયત પદ્ધતિઓ
- (૩) જળનિકાસનો અર્થ,લાભ,પ્રકાર

એકમ -૨ ખેતીમા વપરાતા શક્તિ 20%

- (૧) શક્તિ,ઉર્જાની વ્યાખ્યા, સમજણ,અનિવાર્યતા
- (૨) ઉર્જાના સ્વરુપો,પ્રકાર,સ્ત્રોત
- (૩) મનુષ્ય શક્તિ, પશુશક્તિ,યાંત્રિકશક્તિ,વિજળીશક્તિ,પવનશક્તિ,સુર્યશક્તિ

એકમ -૩ તૈલયંત્ર 20%

- (૧) તૈલયંત્રના સિધ્ધાંતો,ચાલુ બંધ કરવાની રીત
- (૨) ટ્રેકટરનું વર્ગીકરણ અને તેના પ્રકાર, વિશિષ્ટતા
- (૩) ટ્રેકટરની પસંદગી કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાના મુદ્દાઓ

એકમ -૪ ખેતીના ઓજારો,પોસ્ટ હાર્વેસ્ટિંગ,સાધનો 20%

- (૧) વાવણી અને આંતરખેડના ઓજારો
- (૨) કાપણી અને મસળવાના ઓજારો
- (૩) સુધારેલા હાથ ઓજારો
- (૪) ચોખા,ઘઉં,કઠોળ અને મસાલા દળવાના સાધનોનો પરિચય

એકમ -૫

જળસંગ્રહ

□ 20%

- (૧) પાણીનું મહત્વ, પાણી-જળ સંગ્રહ કરવાની રીત, મહત્વ
- (૨) વોટરશેડ યોજનાનું ઈજનેરી પાસુ
- (૩) નાળા, પ્લગ, ચેકડેમ, અનુશ્રવણ ભોર, તળાવ, ગુપ્ત બંધ
- (૪) કુવા રિચાર્જ આકૃતિ, પધ્ધતિ, ફાયદા

પ્રાયોગિક :

- (૧) સિંચાઈ યોજનાની મુલાકાત, અહેવાલ
- (૨) તૈલચંત્રોની ઓળખ
- (૩) ટ્રેકટરની સમજ, પસંદગી
- (૪) પોસ્ટ હાર્વેસ્ટિંગ સાધનો

સંદર્ભ ગ્રંથો :

(૧) ઈજનેરી ભાગ-૧,૨	અંબાલાલ ઈ.પટેલ
(૨) ખેતી ઈજનેરી	બાબુભાઈ અવરાણી
(૩) ખેત તલાવડી	મોહનભાઈ પરીખ
(૪) વોટરશેડ ગાઈડલાઈન	શ્રી વૈશ્નવ
(૫) ઊર્જા	પ્રહલાદભાઈ પરીખ
(૬) ઊર્જાની આંટીઘૂંટી	ડો.નગીન મોદી
(૭) સુર્યકુકર માર્ગદર્શિકા	

Faculty of Rural Studies

Name of Coarse	Semester	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical /viva marks	External exam time duration
B.R.S.	2	Elective-8	16070801023700	Hindi	3+0	30	70	--	2.5 Hrs

Sub. :- Hindi

Marks - 100

- हेतु :-
- १ छात्र नाट्य कृति का रसास्वादन करे और नाट्य स्वरूप समझे ।
 - २ छात्र कृति का समग्रलक्षी मूल्यांकन - विश्लेषण करना सीखे ।
 - ३ इस कृति द्वारा छात्रों की स्वदेशप्रेम और कोमी एकताकी भावना जागृत हो ।

इकाई :-

१ नाट्यकार का जीवन कवन	२०%
२ नाटक का साहित्य स्वरूप/तत्व	२०%
३ नाटक का उद्भव और विकास	२०%
४ नाट्य कृति का समग्रलक्षी मूल्यांकन	२५%
५ ससन्दर्भ व्याख्या	१५%

पाठ्य विषय :- रक्षा बंधन (नाटक)
श्री हरिकृष्णप्रेमी

- संदर्भ ग्रंथ :
- १ आधुनिक हिन्दी नाट्यकारों के नाट्य सिद्धांत
डॉ. निर्मला - हेमन्त - राधाकृष्ण प्रकाशन, नई दिल्ली
 - २ हिन्दी नाटक के पांच दशक
डॉ. कुसुमलता खेमानी - राधाकृष्ण प्रकाशन
७/२३ अंसारी रोड, दरियागंज, नई दिल्ली
 - ३ विक्रमादित्य का सिंहासन - अक्षयकुमार मोहंती
प्रविण प्रकाशन, १/१०७९ ई. महरौनी, नई दिल्ली - ११००३०
फोन - ६५११८३३
 - ४ हिन्दी नाटक और लक्ष्मीनारयण लाल
चंद्रशेखर - प्रविण प्रकाशन

Faculty of Rural Studies

Name of Course	Sem.	Core/ Elective/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Practical/ viva marks	Ext. exam time duration
B.R.S.	II	ELT-8	16070801023800	English	3+0	30	70	--	2.5 Hrs

Title: English

Objectives:

1. To strengthen the vocabulary of students.
2. To strengthen the grammar capacity, ability of the students.
3. To introduce the students to English Literature.
4. To generate interest of the students for English Literature.
5. To generate the structural capacity of students for grammar.

Julius Caesar By – William Shakespeare Published by Macmillan (Detailed Study)

Unit – 1 - Question and answers, MCQs etc.	35%
Unit – 2 - Reference to context, Short notes, Long questions.	15 %
Unit – 3 – Prefix – Suffix Modal Auxiliaries	20%
Unit – 4 – Translation Punctuation	20%
Unit – 5 – Comprehension OR Letter Writing	10%

Reference Books

- Wren and Martin English Grammar
- Reading Skill in English Language by – Dr. I.G. Purohit
- Essentials of English Grammar